

skrænket sig til at forandre det Forholdstal, som Grundlovens nuværende § 32 indeholder. Jeg tror, at man var kommen til et bedre Resultat, at man sikrere havde undgaaet adskillige Vanskeligheder i Fremtiden. Men naar jeg alligevel vil være i Stand til at give nærværende Forslag min Tilslutning, er det udelukkende af Hensyn til, at jeg ønsker at hæve den Uretfærdighed, der i Øjeblikket bestaar, og hvorunder Byerne i høj Grad lide.

Der fremkom her under Diskussionen nogle Udtalelser, som gik ud paa, at det vilde være ønskeligt, at Forholdstalsvalg kunde blive indført ved Folketingsvalgene. Disse Udtalelser ere ogsaa komne frem fra en enkelt Side i Folketinget, men for saa vidt Flertallet i dette Ting vil fastholde dette Standpunkt, tror jeg, at det vistnok vil være ret vanskeligt at faa det foreliggende Forslag gennemført. Jeg har principielt intet mod Forholdstalsvalgs Indførelse, men jeg stiller som en udtrykkelig Betingelse for at kunne gaa med dertil, at det skal hvile paa den almindelige og lige Valgrets Grundlag; for saa vidt det ikke gør det, kan jeg ikke være med til at ønske det indført, saa ser jeg i dets Indførelse kun Indførelsen af en ny Uretfærdighed. Derfor ser jeg saaledes paa dette Spørgsmaal, at hvis man kan indføre Forholdstalsvalg baade til Folketing og Lands ting paa Grundlag af den almindelige og lige Valgret, vil jeg kunne give denne Tanke min Tilslutning, men saa længe man vil opretholde den privilegerede Valgret til det ene af disse Ting, vil jeg ikke være i Stand til at give et Forslag om Forholdstalsvalgs Indførelse min Tilslutning. — Med disse Ord skal jeg anbefale det foreliggende Forslag til videre Fremme.

Konseilspræsidenten (*J. C. Christensen*): Efter at vi nu have hørt Udtalelser fra forskellige Sider her i Tinget, er det klart, at der gaar en rød Traad gennem alle disse Udtalelser, hvor forskellige de end have været. Denne røde Traad er Erkendelsen af, at den bestaaende Tilstand er uholdbar, derom have samtlige Talere været enige. Dernæst tror jeg ogsaa, man kan sige, at Talerne have været enige om, at det her foreliggende er et Fremskridt fra det bestaaende. Af de forskellige Talere og ikke mindst af det 2det ærede Medlem for 1ste Kreds (Matzen) er imidlertid fremhævet de mange Vanskeligheder, der kunne opstaa ved Kredsfordelingen i Fremtiden, naar man gaar ind paa denne Ordning, som her er foreslaaet.

Overfor denne Indvending maa jeg fremhæve, at Vanskeligheder undgaar man jo ikke — ikke en Gang, om man gik til Forholdstalsvalg, som det ærede Medlem for 1ste Kreds saa stærkt talte for. Der har været fremført adskillige Betragtninger for at blive ved det Tal, vi nu have, nemlig 114, eller for i alt Fald at blive ved et lavere Tal end 132 eller 124, men vil man det, ville Vanskelighederne blive endnu større ved Kredsenes Fordeling. Thi vi maa vel huske paa, at i de mange Aar, der ere gaaede, siden vi i Virkeligheden havde en Tilstand, der svarede til den Regel, som den nuværende Grundlov giver, og efter den midlertidige Ordning, der blev indført i 1894, og som ikke løste Vanskelighederne, ere Misforholdene blevne saa store, at hvis man nu vilde omlægge Kredsen paa det Tal 114 eller paa et Tal, der ikke er væsentlig større, kan man ikke undgaa at gribe meget stærkt ind i de bestaaende Forhold; man kan ikke undgaa enten helt at nedlægge Kredse eller i alt Fald omlægge en Mængde Kredse og derved skabe mange Vanskeligheder ved Gennemførelsen baade her i Rigsdagen og ude i Landet. Jeg tror, at man ved den Ordning, som her foreslaas, hvorved man gaar til et Tal, der er 10 højere end det nuværende, og aabner Mulighed for, at man siden kan gaa endnu højere op, nemlig til 132, efterhaanden som Forholdene kræve det, skaber sig de færreste Vanskeligheder, medens alle andre antydede Ordninger sikkert vilde volde betydelig større Vanskeligheder. Om Forholdstalsvalg skal jeg komme til at tale om et Øjeblik. Jeg tror navnlig, at det ærede 5te Medlem for 1ste Kreds (C. C. Andersen) ser ganske forkert paa Sagen, naar han mener, at man vilde undgaa Vanskeligheder ved blot at sætte Tallet op fra 16,000 til 20,000 eller saa. Thi ved denne Ordning fik man de samme Vanskeligheder som nu, først ved Gennemførelsen af en Grundlovsforandring selvfølgelig, og dernæst ved Omlægningen af Kredsen, og senere vilde man saa endda komme til at staa overfor de samme Vanskeligheder som dem, vi nu staa overfor, idet Befolkningen stiger.

Jeg vender mig nu til Spørgsmaalet om Indførelse af Forholdstalsvalg. Det ærede 2det Medlem for 1ste Kreds var jo særlig forelsket i denne Ordning, han roste i det hele taget Forholdstalsvalgmaaden, og deri skal jeg ikke modsige ham, jeg er selv i mange Henseender en Ven af denne Valgmaade. Jeg har set, hvor let det i